

Suriye'den Türkiye'ye Yaşanan Göç Dalgasından Kaynaklanan Güvenlik Sorunları

Osman AĞIR¹
Murat SEZİK²

Öz: Esed rejiminin, muhaliflerine yönelik acımasız ve insafsız saldırıları sonucu Suriye'den Türkiye'ye zorunlu bir göç dalgası meydana gelmiş, Türkiye kendi ülkelerinin yöneticileri tarafından zulme uğrayan bu insanlara kapısını sonuna kadar açmıştır. Her şeyden önce göçmenlerin ülke içerisindeki ikametlerine ve çalışmalarına, yasal mevzuat askıya alınarak, herhangi bir sorun çıkarılmamış, önemli bir bölümü kurulan barınma merkezlerine yerleştirilmiş, sağlık, eğitim, barınma ve beslenme gibi hizmetler ücretsiz olarak sağlanmıştır. Böylesine büyük bir göç dalgası diğer sorunlarla beraber bazı güvenlik sorunlarını da beraberinde getirmiştir. Buradan yola çıkarak çalışmada; göç kavramı açıklanmış, Suriye'den Türkiye'ye yaşanan göç dalgasına ve bu göç dalgası sonucu ortaya çıkan sorunlara kısaca değinildikten sonra, meydana gelmiş veya gelebilecek olan güvenlik sorunları ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Türkiye, Suriye, Güvenlik sorunları

- 1 Yrd. Doç. Dr. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü, osmanagir@hotmail.com.
- 2 Dr. TC. Malatya Devlet Hastanesi. muratsezik@hotmail.com.

1. Giriş

Suriye’de 2011 yılı Mart ayında başlayan meşru hak talepleri Esed rejimince kanlı bir şekilde bastırılmaya çalışılmış, barışçıl protestolara silahlı ve ölümcül müdahaleler yapılmıştır. Esed rejiminin göstericilere doğrudan ateşli silahlar kullanması, Suriye’de bir iç savaşın başlamasına sebep olmuştur (Yılmaz, 2013, 2). Ortaya çıkan istikrarsızlık Suriyelileri güvenli bölgeler arayışı içinde zorunlu göçe maruz bırakmıştır. Bu zorunlu göçler hem ülke içerisindeki değişik bölgelere hem de ülke dışına yönelik olarak gerçekleşmiştir (Orhan,2014, 5). Halen devam eden, ve ne kadar devam edeceği de kestirilemeyen, bu göçler hem Suriye içerisinde hem de Suriye’ye komşu ülkelerde sosyal, ekonomik ve siyasi birçok soruna neden olmaktadır.

Suriye’nin nüfusu 2010 yılında 21.5 milyon civarındayken, 2014 itibariyle bu nüfusun yaklaşık olarak 10 milyonu yerinden edilmiştir ki bu da ülke nüfusunun neredeyse yarısına denk gelmektedir. Bu kişilerin yaklaşık 6.5 milyon kadarı kendi ülkesi içerisinde yerinden edilmiş kişiler iken; 3.5 milyon civarı ise ülkesini terketmek zorunda kalmış kişiler, yani mültecilerdir (Yonca, 2004, 26). Hukuki olarak nasıl tanımlanırsa tanımlansın, sosyolojik açıdan önemli sayıda insanın yer değiştirmesi söz konusudur. Bu nedenle öncelikle kısa süreli ve geçici bir durum olarak görülen bu göç olgusu, gün geçtikçe kalıcı bir hal almaktadır. Bu durum, göç eden ve göçü kabul eden insanların psikolojilerini ve tepkilerini etkilemiş ve etkilemeye devam etmektedir (Orhan, 2014, 15).

Türkiye’ye Suriyeli sığınmacı akını ilk olarak Nisan 2011 tarihinde başlamıştır. Türkiye, bu tarihten itibaren Suriyelilere yönelik “açık kapı politikası” uygulayacağını ilan ederek 100.000 kişinin kritik eşik olduğunu dile getirmiş, ancak Suriye’den gelen göç dalgası beklentinin ötesinde gerçekleşmiştir. Türkiye, sürenin uzaması ve sayının dramatik şekilde artmasına rağmen Suriyelileri kabul etmeye devam etmektedir (Orhan ve Gündoğar, 2015, 12). Sürekli büyüyen Suriyeli mülteci popülasyonu Türk toplumunu ekonomik, sosyal ve elbette siyasi bakımdan etkilemektedir (Kirişçi, 2014, 12).

Türkiye'de yaşayan Suriyeli nüfusun ev sahibi topluma etkileri ve kendi sorunları ele alınırken, sığınmacıları; kamplarda yaşayanlar, kamplarda yaşamamakla birlikte kayıt altında olanlar ve hiçbir kaydı bulunmayanlar olarak üçlü bir sınıflandırmaya tabi tutmak yerinde olur. Çünkü bu üç gruptan her birinin ev sahibi topluma olan etkileri ve kendi yaşadıkları sorunlar birbirinden farklıdır. Kamplarda yaşayanlar barınma, beslenme, eğitim, sağlık, güvenlik vb. ihtiyaçları bakımından koruma altındadırlar. Kamp dışında yaşayan ve kayıt altında olanlar sağlık ve eğitim olanaklarından yararlanabilmekte, hiçbir kaydı bulunmayanlar ise her türlü ihtiyacını kendi olanakları ile karşılamak durumundadırlar.

Bu çalışmada Suriyeli sığınmacıların neden olabileceği güvenlik sorunları ele alınırken de böyle bir sınıflandırma yapılacaktır. Çalışmada göç kavramı açıklanmış ve Suriye'de yaşanan olaylardan kaçarak Türkiye'ye sığınan göçmenlerin genel sıkıntılarına değinilerek bu sığınmacıların neden olduğu veya olabileceği güvenlik sorunları ele alınmıştır. Makalede, daha somut değerlendirmeler yapabilmek amacıyla Emniyet Genel Müdürlüğü'ne bir dilekçe ile başvurularak Türkiye'de bulunan Suriyelilerin karışmış oldukları olayların türlerine göre (cinayet, yaralama, kapkaç, hırsızlık v.b) sayısal verileri istenilmiş; ancak verilerin yeniden tasnife tutulduğu ve bu aşamada Suriyelilerle ilgili istatistiki bilgilerin verilemeyeceği bir yazıyla tarafımıza bildirilmiştir. Bu nedenle burada ilk kaynaktan sayısal verilere yer verememekteyiz.

2. Göç Kavramı ve Göç Türleri

Tarihsel süreç içerisinde kitlesel nüfus hareketleri değişik mekânlarda çeşitli boyutlarda ortaya çıkmıştır. Göçlerin tarihinin insanlığın varoluşuyla başladığını söylemek abartı olmayacaktır. Çünkü insanoğlu daima daha iyinin, yaşamını daha rahat sürdürebileceği olanakların arayışı içerisinde olmuştur. Bu göçlerde, doğal kaynaklar, iklim vb. etkenler önemli rol oynamıştır.

Göç, belirli bir yerleşim bölgesinde yaşayan nüfusun belli bir kesiminin çeşitli ve farklı nedenlerle, bulunduğu yerden kalkıp başka bir

yere yerleşmek üzere, ya da nispeten sürekli olarak gitmesidir (Akgür, 1997, 41). Birleşmiş Milletler (BM) bu sürekliliği bir yıl ve daha fazlası olarak belirlemiştir. Göç kavramı kısaca, insanın habitatını sürekli olarak değiştirmesi olarak tanımlanabilir. Başak (2011, 4); göç'ü, bireylerin yaşadıkları mekanları terkederek, yerleşmek maksadıyla başka bir ülkeye gerçekleştirdikleri yer değiştirme olarak tanımladıktan sonra, göçün bireyin yaşadığı ülkede var olan baskı ve zulümden kaçma vb. siyasi bir sebebe dayanabileceği gibi, ekonomik gerekçelere dayalı da olabileceğini vurgulamaktadır.

Göçmen ise siyasi, ekonomik vb. nedenlere dayalı olarak ülkesini değiştiren kişidir. Göçmen kavramı konusunda uluslararası literatür ile Türk hukuku arasında anlayış farklılığı söz konusudur. Türk hukukunda uluslararası literatürden farklı olarak dar kapsamlı bir anlayışla göçmen, Türk soyundan olan ve Türk kültürüne bağlı olma şartıyla ülkemize gelmiş olan kişileri içermektedir. İstatistiksel veriler, göçmenlerin yaklaşık % 90'ının Balkan kökenli olduğunu işaret etmektedir (Başak, 2011, 4).

Tarihi süreç içerisinde göçler zorunlu ve gönüllü göçler olmak üzere hep devam etmiştir. Gönüllü göçler, insanların meraklarını gidermek, maddi durumlarını düzeltmek ve yeni kuşağın geleceğini garanti altına almak amacıyla yapılmıştır. Zorunlu göçler ise terör, kan davası, toplum baskısı vb. nedenlerle insanları daha güvenli yerler aramaya iten nedenlere dayalı olarak ortaya çıkmıştır (Akgür, 1997, 45-46). Göçler genel olarak iç göçler ve dış göçler olmak üzere iki grupta sınıflandırılmaktadır. Bir başka sınıflandırma ise bireysel, kitlesel ve zincirleme göç şeklinde yapılabilir (Gürel, 2001, 134).

Bireysel Göç: Bireyin kendi özerk kararıyla göç etmesine denir. Kişilerin kendi becerisi ve birikimleriyle yapmış oldukları göç türüdür.

Kitlesel Göç: Ekonomik ve sosyal nedenlerle herhangi bir travma yaşandığında toplumun tüm katmanlarını kapsayan göç söz konusudur.

Zincirleme Göç: İnsanların göç ettikleri yer hakkındaki fikirleri ve göç kararını üyesi oldukları gurubun etkisiyle aldıkları göç türüdür. Bu tür göç bireysel olmayıp yaşa ve cinsiyete göre seçicidir.

Tüm bu tanımlamalardan Suriye'den Türkiye'ye yaşanan göç dalgasının “zorunlu, kitlesel bir dış göç” olduğunu söyleyebiliriz. Hangi sebebe dayalı olarak yapılırsa yapılsın göç olayının hem göçerler hemde evsahibi halk açısından bazı sorunları da beraberinde getirdiği bilinmektedir.

3. Suriye'den Yaşanan Göç Dalgası ve Göçmenlerin Türkiye'deki Hukuki Statüleri

Bu bölümde Suriye'den Türkiye'ye yaşanan göç dalgasının boyutları ele alınarak, sığınmacıların Türkiye'deki hukuki statülerine değinilmiştir.

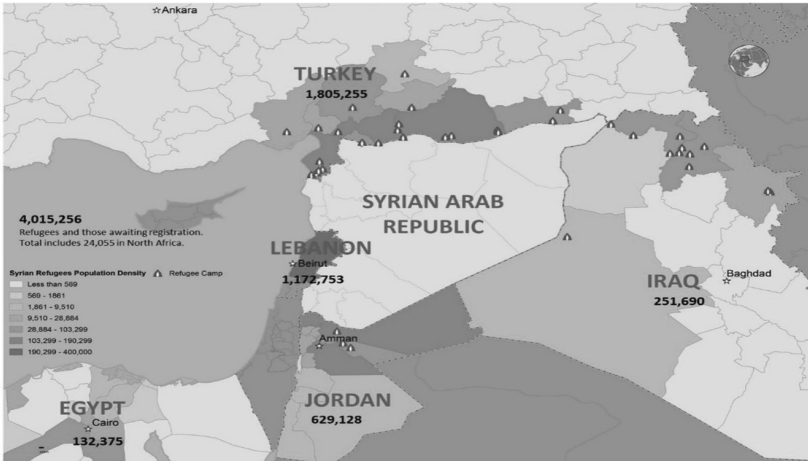
3.1. Suriye'den Türkiye'ye Yaşanan Göç Dalgası

Mart 2011'de Arap Baharının etkisiyle Suriye'de başlayan gösterilerde, göstericilere hükümet güçleri tarafından sert müdahalelerde bulunulmuştur. Türkiye'nin ve bazı Batılı ülkelerin bu sert tutumdan vazgeçmesi yönündeki çağrılarını dikkate almayan Esed, sivil halka daha fazla baskı ve şiddet uygulamayı seçmiş ve bir iç savaşın başlamasına ortam hazırlamıştır. Esed güçlerine karşı ciddi bir muhalefet oluşmasını dikkate alan uluslararası topluluğun büyük çoğunluğu ve Türkiye'nin beklentisi, Esed rejiminin fazla uzun ömürlü olmayacağı yönünde olmuştur (Kirişçi,2014, 8). Ancak durum hiç de beklendiği gibi gelişmemiştir. Bölgede DAİŞ isimli bir örgüt ortaya çıkmış; Esed'in Suriye yönetiminden uzaklaştırılması noktasında aralarında görüş ayrılıkları bulunan Rusya'nın başını çektiği devletler ile Amerika'nın başını çektiği Batı bloğu devletleri Suriye meselesinden ziyade bu örgüt ile mücadeleye odaklanmışlardır. Bu devletlerden özellikle Rusya, Fransa, İngiltere ve ABD DAİŞ'e sürekli hava saldırıları düzenlemektedirler. Rusya'nın düzenlediği operasyonların bu örgütten ziyade Esed muhaliflerine yönelik olduğu, Esed güçlerine hava desteği sağladığı ise kanıtlanmış durumdadır. Vekalet savaşlarının yürütüldüğü bir futbol sahası haline dönüştürülen Suriye'de, halkın yaşamış olduğu dramla bu devletlerin çok fazla alakadar olduklarını söylemek maalesef mümkün değildir. Uzun kara sınırı ve insancıl tutumu nedeniyle bu çatışmalardan kaynaklanan sorunların önemli bir kısmı Türkiye'ye yansımaktadır. Dördüncü

yılında olmasına karşın Suriye'deki çatışmaların ne zaman biteceğine dair bir öngöründe bulunmak bugün itibarıyla mümkün gözükmemektedir. İç savaşın başlangıcından bugüne kadar Suriye halkının neredeyse yarısı göç etmek durumunda kalmıştır. Bunlardan bir kısmı ülke içerisinde daha güvenli bölgelere doğru yer değiştirirken önemli bir kısmı da ülke dışına göç etmiştir.

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'nin 26 Temmuz 2015 tarihli verilerine göre 4.015.256 Suriyeli mülteci konumundadır. Bunlardan 1.805.255'i Türkiye'de, 1.172.753'ü Lübnan'da, 629.128'i Ürdün'de, 251.690'ı Irak'ta, 132.375'i Mısır'da ve az sayıda da diğer ülkelerde yaşamlarını sürdürmektedirler (UNHCR, 2015,1). Bu rakamlardan Suriye krizinden en fazla etkilenen ülkenin Türkiye olduğu anlaşılmaktadır.

Harita: Suriyeli Mültecilerin Suriye'ye Komşu Ülkelerdeki Sayıları

Kaynak: http://data.unhcr.org/syrianrefugees/regional.php#_ga=1.16884479.79665456.1442766005 (26 Temmuz 2015 verileri)

İç karışıklıklar başlamadan önce 20 milyon civarında bir nüfusa sahip olan Suriye'de bugün yaklaşık 12,2 milyon kişi acil insani yardıma ihtiyaç duymaktadır. Bu süreçte yaklaşık 7.65 milyon Suriyeli evini terk etmek zorunda kalmış, 3 milyonu aşkın Suriyeli de kurtuluşu komşu ülkelere sığınmakta bulmuştur. Türkiye, uyguladığı "Açık Kapı Politikası" çerçevesinde giriş yapan hiçbir Suriyeliyi geri göndermemiş, onlara

“Geçici Koruma Statüsü” vermiştir. Türkiye, 1,7 milyondan³ fazla Suriye vatandaşını misafir etmektedir. Suriyeli misafirlerin yaklaşık 250 bini Başbakanlığa bağlı AFAD'ın 10 ilde kurduğu ve yönettiği 25 barınma merkezinde yaşamaktadır. Suriyeli misafirlerin tüm ihtiyaçları, AFAD'ın koordinasyonunda; ilgili bakanlık ve kurumların ortak çalışmalarıyla karşılanmaktadır. Bugüne kadar Türkiye, ülkelerindeki savaştan kaçarak ülkemize sığınan Suriye vatandaşları için, uluslararası standartlara göre 5,6 milyar ABD dolarını aşkın tutarında bir kaynak kullanmıştır. Türkiye'nin bu olağanüstü çabalarına karşın, uluslararası camiia Türkiye'de bulunan Suriyeliler için yalnızca 300 milyon ABD doları katkıda bulunmuştur (AFAD, 2015). Türkiye' deki Suriyeli sayısının resmi rakamların çok üzerinde olduğu tahmin edilmektedir.

AFAD barınma merkezlerinde, market, ısınma, güvenlik, ibadet, alt-yapı, haberleşme, itfaiye, tercümanlık, psiko-sosyal destek ve bankacılık hizmetleri de verilmekte olup, misafirlerin çamaşırhane, bulaşıkhan ve duş ihtiyaçları da karşılanmaktadır. Barınma merkezlerinde insani ihtiyaçların dışında Suriyeli misafirlerin sosyal ihtiyaçlarına yönelik eğitim ve mesleki kurs faaliyetleri de yürütülmektedir. Dinlenme merkezleri, çocuk ve oyun parkları, televizyon odaları ve internet hizmetleriyle Suriyeli misafirlerin boş zamanlarını değerlendirmeleri sağlanmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti, Suriyeli sığınmacılara sunduğu yüksek standartlar bakımından; BM başta olmak üzere uluslararası camiada öncü ve model bir ülke konumuna ulaşmıştır (AFAD, 2015).

Barınma merkezlerinde⁴ yaşamlarını sürdüren toplam 259.187⁵ Suriyeli, 10 ilde kurulmuş olan çadır kent ve konteyner kentlerde yaşamlarını

- 3 AFAD'ın internet sitesinde halen bu sayı yer alırken, UNCHR'in 26 Temmuz 2015 tarihli raporunda bu sayı 1.805.235 olarak belirtilmiş, 18 Eylül 2015 tarihinde Anadolu Ajansına vermiş olduğu mülakatta Başbakan Yardımcısı Sayın Numan Kurtulmuş tarafından ise Türkiye'deki Suriyelilerin sayısı 2.225.147 olarak açıklanmıştır. En son tarihli olması nedeniyle 2.225.147 rakamının dikkate alınması gerektiği kanaatindeyiz.
- 4 Bu geçici barınma merkezlerinden 19'u çadır kent, 6'sı ise konteyner kentten oluşmaktadır. Konteyner kentlerin çadır kentlere oranla yaşam koşulları daha elverişlidir.
- 5 Bu rakamlar AFAD'ın internet sitesinden duyurduğu 14 Eylül 2015 verilerine dayanmaktadır.

sürdürmektedirler. Bu merkezler Hatay’da 5, Gaziantep’te 5, Şanlıurfa’da 5, Kilis’te 2, Mardin’de 3, Kahramanmaraş, Osmaniye, Adıyaman, Adana ve Malatya’da birer olmak üzere toplam 25 adettir. Geri kalan sığınmacılar ise kamp dışında yaşamlarını idame ettirmektedirler (AFAD, 2015). Kamplarda yaşayan Suriyeliler birçok hizmete sorunsuz ulaşabilirken kamp dışında yaşayan Suriyeliler önemli bazı sorunlarla karşı karşıyadırlar. Bu sorunlarının çözümü için hem Türkiye Cumhuriyeti devleti hem de Türkiye’deki sivil toplum kuruluşları büyük çaba verirken, sığınmacı sayısının fazlalığı ve uluslararası toplumun duyarsızlığı nedeniyle sorunların tam manasıyla çözüme kavuşturulması mümkün olamamaktadır.

Barınma sorunu, sağlık sorunu, iş bulma ve çalışma sorunu, eğitim sorunu, beslenme sorunu, uyum sorunu vb. başlıklar altında ele alınabilecek bu sorunlardan her birisi başlı başına bir çalışmaya konu olabilecek niteliktedir.

3.2. Göçmenlerin Türkiye’deki Hukuki Statüleri

Türk hukukunda göçmenlerin durumuyla ilgili genel hükümler içeren yasal düzenlemeler 2013 yılına kadar bulunmamakta idi. Bu tarihe kadar Bakanlar Kurulu Kararnamesi ve bazı durumlarda özel kanunla belli ülkelerden gelenlerin göçmen kategorisi içerisine alındıkları görülmektedir. Bunun dışında yasal olmayan yoldan Türkiye’ye giriş yapmış olan kişi kaçak olarak adlandırılmaktadır (Başak, 2011, 5). 2013 yılında çıkarılan 6458 Sayılı “Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu” ve bu kanunun 91. Maddesine dayalı olarak hazırlanan “Geçici Koruma Yönetmeliği” bu alandaki yasal eksikliği gidermiştir.

28 Temmuz 1951 tarihinde Cenevre’de 26 ülkenin temsilcisi tarafından kabul edilen “Mültecilerin Hukuki Statüsüne Dair Sözleşme” (daha çok 1951 Sözleşmesi şeklinde anılır) tarihte ilk kez yazılı hukuk anlamında bir mülteci tanımını yapmakla, haklar ve standartlarının çağdaş bir listesini sunmakla, mülteci iadesinin limitleri ile geleneksel hukukta bulunan “geri göndermeme” (non-refoulement) ilkesini sözleşme hükmü altına almakla ve “yasal entegrasyona” odaklanması ile mülteci

hukukunda bir milat olma misyonunu yüklenmiştir. Türkiye, bu Sözleşmeyi hazırlayan ve ilk imzalayan ülkelerden birisidir. Aynı zamanda halen Sözleşmenin yürütülmesinden sorumlu olan Yürütme Komitesi (EXCOM) üyesidir (Kap, 2014, 9).

Türk Hukuk Sistemine Göre Mülteci: “Avrupa’da meydana gelen olaylar sebebiyle ırkı, dini, milliyeti, belirli bir toplumsal gruba üyeliği veya siyasi düşünceleri nedeniyle takibata uğrayacağından haklı olarak korktuğu için vatandaşı olduğu ülke dışında bulunan ve vatandaşı olduğu ülkenin himayesinden istifade edemeyen veya korkudan dolayı istifade etmek istemeyen ya da uyruğu yoksa ve önceden ikamet ettiği ülke dışında bulunuyorsa oraya dönmeyen veya korkusundan dolayı dönmek istemeyen yabancıyı; Sığınmacı ise: Irkı, dini, milliyeti, belirli bir toplumsal gruba üyeliği veya siyasi düşünceleri nedeniyle takibata uğrayacağından haklı olarak korktuğu için vatandaşı olduğu ülke dışında bulunan ve vatandaşı olduğu ülkenin himayesinden istifade edemeyen veya korkudan dolayı istifade etmek istemeyen ya da uyruğu yoksa ve önceden ikamet ettiği ülke dışında bulunuyorsa oraya dönmeyen veya korkusundan dolayı dönmek istemeyen yabancıyı” ifade etmektedir (İltica ve Sığınma Yönetmeliği, 1994, Md.3).

Bu tanımlardan, Avrupa dışından gelen yabancıların ilgili tüm kriterlere sahip olsalar dahi sığınmacı statüsünün ötesine geçemeyecekleri anlaşılmaktadır. Türkiye açısından geçerli olan bu durum, klasik uluslararası mülteci hukukundaki anlayıştan farklılık göstermektedir. Uluslararası mülteci hukukunda sığınmacı statüsü geçici bir durum olup, şartların oluştuğunun oluşması üzerine mülteci statüsüne dönüşürken; Türk hukukunda sığınmacı olarak kabul edilen kişinin mülteci olması Avrupa dışından gelenler için coğrafi kısıtlama nedeniyle mümkün değildir (Başak, 2011, 6).

Türkiye Ekim 2011’de Suriye’deki şiddetten kaçanlara açık kapı politikası uygulanacağını ilan etmiş ve sonrasında bu durumu “geçici koruma” ile ilgili yasal bir çerçeveye oturtmuştur (Kirişçi, 2014, 11.).Geçici koruma (temporaryprotection), 1951 Sözleşmesindeki mülteciyi tanımlayan “bireysel” duruma karşılık ülkeden “kitlesel” kaçışlar

halinde uygulanabilecek bir hukuki tanım olarak geliştirilmiştir. Türkiye'nin Suriye'den gelen mültecilere uyguladığını deklare ettiği statü budur (Kılıç, 2014, 9).

Ekim 2011'de İçişleri Bakanlığı'nın aldığı karar ile Türkiye'de kayıt olan Suriyeli sığınmacılara "geçici koruma statüsü" verilmiştir. Geçici koruma rejimi ile Suriyelilere sınırsız kalış, zorla geri gönderilmemeye karşı koruma ve acil ihtiyaçlara yanıt veren kabul, düzenlemelere erişimi içerecek şekilde koruma ve yardım sağlanmıştır (Orhan ve Gündoğar, 2015, 7). 2014 yılında çıkarılan "Geçici Koruma Yönetmeliği" ne kadar Türkiye'de bulunan Suriyeliler İçişleri Bakanlığı'nın bu kararına dayalı olarak Türkiye'de yaşamışlardır.

Geçici koruma rejimleri, kısa sürede kitlesel bir akın halinde sınırlara gelen veya geçen kişiler için, devletlerin bireysel mülteci statüsü belirleme kapasitelerinin zorlandığı durumlarda ilan ettikleri bir uluslararası koruma çeşididir. Örneğin 1990'larda Kosova ve Bosna krizleri gibi mülteci krizleri sırasında da birçok Avrupa devleti tarafından ilan edilmiş ve kullanılmıştır. Bu nedenle korunma ihtiyacı olan kişiler için geçici olarak koruma sağlaması açısından önem teşkil etmektedir. Türkiye'nin ilk iltica yasası ise, Nisan 2013'te yayınlanmış olan 6458 nolu Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'dur (YUKK). Nisan 2014 itibarıyla bu yasa kapsamında Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün (GİGM) kurulmasıyla birlikte YUKK tam olarak yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. YUKK, Yabancıların Türkiye'ye girişleri, kalışları ve çıkışları ile Türkiye'den koruma talep eden yabancılara sağlanacak korumanın kapsamına ve uygulanmasına ilişkin usul ve esasları ve İçişleri Bakanlığına bağlı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlemektedir. GİGM ise tüm yabancılar, uluslararası koruma (mülteci, şartlı mülteci, ikincil koruma statüsü sahibi kişiler) ve geçici koruma altındaki kişilerden sorumlu olan kurumdur (Yonca, 2014, 28). Daha önce Emniyet Genel Müdürlüğü Yabancılar Daire Başkanlığı tarafından⁶ yürütülmekte olan bu hizmetler, hem sivilleştirilmiş hem de uzmanlık kurumu haline getirilmiştir.

6 Bu hizmetler taşrada, İl Emniyet Müdürlükleri bünyesinde kurulmuş olan Yabancılar Şube Müdürlükleri tarafından yürütülmekte idi. Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, kurulmasından sonra taşrada da örgütlenmiş ve Valilikler bünyesinde Göç İdaresi İl

2014 yılında çıkarılan “Geçici Koruma Yönetmeliği”ne kadar Türkiye’deki sığınmacılar herhangi bir hukuki statüye sokulmaktan çok hükümet kararı doğrultusunda yaşamlarını sürdürmüşlerdir. Ancak bu yönetmelikle Suriyeli sığınmacılar için net bir tanım getirilmiştir. Şu an itibarıyla Türkiye’deki Suriyeli sığınmacıların tabi olduğu yasal hükümler aşağıda açıklanmıştır.

2014 tarih ve 6458 sayılı “Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu”nun “Geçici Koruma” başlıklı 91 inci maddesi; “ülkesinden ayrılmaya zorlanmış, ayrıldığı ülkeye geri dönemeyen, acil ve geçici koruma bulmak amacıyla kitlesel olarak sınırlarımıza gelen veya sınırlarımızı geçen yabancılara geçici koruma sağlanabilir. Bu kişilerin Türkiye’ye kabulü, Türkiye’de kalışı, hak ve yükümlülükleri, Türkiye’den çıkışlarında yapılacak işlemler, kitlesel hareketlere karşı alınacak tedbirlerle, ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar arasındaki işbirliği ve koordinasyon, merkez ve taşrada görev alacak kurum ve kuruluşların görev ve yetkilerinin belirlenmesi, Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.” hükmüne yer vermiştir.

6458 sayılı kanunun yukarıda belirtilen maddelerine dayanarak çıkarılan “Geçici Koruma Yönetmeliği” 22 Ekim 2014 tarih ve 29153 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmeliğin çıkarılmasıyla birlikte Türkiye’deki Suriyelilerin hukuki durumları hiçbir tereddüde yer bırakmayacak şekilde netlik kazanmıştır.

Yönetmeliğin birinci maddesinde yönetmeliğin amacı; ülkesinden ayrılmaya zorlanmış, ayrıldığı ülkeye geri dönemeyen, acil ve geçici koruma amacıyla kitlesel olarak sınırlarımıza gelen yabancılardan 6458 sayılı Kanununun 91. Maddesi çerçevesinde, uluslararası koruma talebi bireysel olarak değerlendirmeye alınamayanlara sağlanabilecek geçici koruma işlemlerinin usul ve esasları ile bu kişilerin Türkiye’ye kabulü, Türkiye’de kalışı, hak ve yükümlülükleri, Türkiye’den çıkışlarında

Müdürlükleri oluşturulmuştur. Bu kurum personelinin bir kısmını KPSS ile temin etmiş bir kısmını ise diğer kurumlardan yatay geçiş yoluyla sağlamıştır. Kuruma yeni gelen personelin adaptasyonu amacıyla daha önce bu işi yürütmekte olan emniyet personeli geçici olarak Göç İdaresi İl Müdürlükleri’nde görevlendirilmişlerdir.

yapılacak işlemleri, kitlesel hareketlere karşı alınacak tedbirleri ve ulusal ve uluslararası kuruluşlar arasındaki işbirliğiyle ilgili hususları düzenlemek olarak belirtilmiştir.

Yönetmeliğin ikinci maddesinde geçici koruma; ülkesinden ayrılmaya zorlanmış, ayrıldığı ülkeye geri dönemeyen, acil ve geçici koruma bulmak amacıyla kitlesel olarak veya bu kitlesel akın döneminde bireysel olarak sınırlarımıza gelen veya sınırlarımızı geçen ve uluslararası koruma talebi bireysel olarak değerlendirmeye alınamayan yabancılara sağlanan koruma olarak tanımlanmıştır.

Yönetmelik ile Türkiye Suriye uyruklu yabancılara; açık sınır politikası ile ülke topraklarına koşulsuz kabul; geri göndermeme ilkesinin istisnasız uygulanması, ülkeye kaçak giriş nedeniyle cezalandırılmama ve gelen kişilerin temel ihtiyaçlarının karşılanması hususlarını garanti ederek “geçici koruma” sağlamıştır. Bu mevzuat çerçevesinde Türkiye’deki Suriyeliler için “Geçici Koruma Altında Bulunan Yabancılar” şeklinde bir nitelendirme yanlıştır.

Suriyelilere sağlanmış olan bu geçici korumanın sonlandırılmasına ise Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır. Bu yönetmelik ayrıca sığınmacıların ülkeye gelişlerinden ülkede yararlandırılacakları hizmetlere kadar geniş bir açıklamaya yer vermektedir. Dolayısıyla bugün için ülkede bulunan Suriyelilerin yasal durumlarıyla ilgili kafa karışıklıklarını gidermiştir.

4. Suriye’den Yaşanan Göç Dalgasının Ortaya Çıkaracağı Güvenlik Sorunları

En ilkelinden en gelişmişine her toplum bir düzene ihtiyaç duymaktadır. Toplumların yaşamlarını sürdürebilmeleri ve diğer faaliyetlerini gerçekleştirebilmeleri güvenli bir ortamın sağlanması ile mümkün olabilmektedir. Bir devletin en temel görevlerinden biriside vatandaşının can ve mal emniyetini sağlamaktır (Karagöz, 2002, 17). Çünkü güvenlik hizmetleri bireylerin hem geleceklerini hem de günlük yaşamlarını doğrudan etkilemektedir.

Güvenlik kavramı herhangi bir korku veya tehlike içerisinde olmama, cana ve mala yönelik herhangi bir risk bulunmaması hali, yasaların uygulanıyor olma hali olarak tanımlanabilir. TDK sözlüğünde güvenlik; “toplum yaşamında yasal düzenin aksamadan yürütülmesi, kişilerin korkusuzca yaşayabilmesi durumu, emniyet” olarak tanımlanmaktadır.

Suriye'den Türkiye'ye yaşanan bu büyük “zorunlu kitlesel göç” sonucu ev sahibi ülke vatandaşlarında birtakım endişeler ortaya çıkmıştır. Göçmen sayısı çok, bölgede sorunlu olunca bu göç dalgası ister istemez birtakım sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu sorunlardan birisi de güvenlik riskleridir. Bu bölümde Suriye'den Türkiye'ye yaşanan göç dalgasının neden olduğu güvenlik sorunları; sınır güvenliği ile ilgili sorunlar, barınma merkezlerinde yaşayanların neden olabileceği sorunlar, barınma merkezinde yaşamamakla birlikte kayıt altında olanlar ve hiçbir kaydı bulunmayanlardan kaynaklanan/kaynaklanabilecek güvenlik sorunları alt başlıklarında ele alınmıştır. Ortadoğu bölgesindeki güvenlik riskleri ise çalışmanın sınırlılığı nedeniyle ele alınamamıştır.

4.1. Sınır Güvenliği İle İlgili Sorunlar

Ortadoğu Bölgesindeki siyasi ve ekonomik istikrarsızlık Türkiye'nin sınır güvenliğini olumsuz etkilemektedir. Saddam sonrası Irak'ta meydana gelen otorite boşluğu ve Suriye'deki kaotik durumun uzaması Türkiye'nin en uzun kara sınırı olan Suriye ile Saddam sonrası bir türlü devlet otoritesinin hâkim kılınmadığı Irak sınırlarında önemli güvenlik riskleri ortaya çıkmıştır. PKK, PYD, DAİŞ gibi terör örgütlerinin faaliyetleri ile sınır kaçakçılarının faaliyetleri Türkiye'nin sınır güvenliğini ciddi manada tehdit etmektedir.

Suriye'de 2011'den bu yana süren iç savaşta Esed'e bağlı güçler, Özgür Suriye Ordusu, DAİŞ, Irak Kürt Bölgesel Yönetimi, PYD ve PKK soruna taraftırlar ve bu sayılan yapılardan bazıları Türkiye için ciddi tehdit unsuru barındırmaktadırlar. İç savaşın meydana getirdiği denetimsizlik ortamında her türlü silahı elde edebilme fırsatını ele geçirmiş olan bu yapılardan PKK ve DAİŞ' in, açık kapı politikasının uygulanması nedeniyle, sınır güvenliğinin sağlanmasının zorlaştığı bu ortamda

ülke içerisine silah ve mühimmat getirmeleri kolaylaşmıştır. Yürütülen barış sürecinde iki yılı aşkın bir süre devam eden PKK ile çatışmasızlık ortamı 2015 yılının haziran ayında son bulmuş ve örgüt tekrar vahşi eylemlerine başlamıştır. Sınır hattının her iki tarafındaki kontrolsüz durum örgütün lojistik yönden güçlenmesini kolaylaştırmaktadır. Suriye meselesine Rusya'nın da aktif bir şekilde müdahil olarak DAİŞ'le savaşıyor söylemiyle rejime muhalif tüm unsurları yoğun bombardıman altında tutması, Türkiye açısından risk oluşturmaktadır. DAİŞ' in de benzer şekilde sınır güvenliğinin olmamasından yararlanarak Türkiye sınırını özellikle örgüt üyelerinin giriş çıkışlarında kullandığı çeşitli vesilelerle dile getirilmektedir.

İç savaş ile birlikte Suriye tarafında sınır kontrolünün kaybedilmesi sonucunda özellikle PKK'nın Suriye içerisinde konuşlu gruplarla daha kolay irtibata geçmesi ve bunun sonucunda lojistik destek gücünü artırması kaçınılmazdır. Ayrıca DAİŞ militanları tarafından güneyde yer alan yerleşim birimlerimize yönelik sınır ötesinden tacizlerde bulunmaktadır. Özellikle son zamanlarda alınan istihbarat raporlarına göre 200 DAİŞ militanın Türkiye'ye giriş yaptığı belirtilmiştir. Son olarak emniyet tarafından İstanbul'da bir DAİŞ cephaneliği ele geçirilmiştir. Kimi mezhepsel, kimi etnik, kimi ise ideolojik saiklerle Suriye'deki iç savaşın içerisinde yer alan aktörler arasındaki çatışmalar her geçen gün daha da şiddetlenmektedir. Gittikçe daha girift ve içinden çıkılmaz bir hal alan bölge, tüm Türkiye için tehdit oluşturmakla birlikte en fazla güney sınırımızı tehdit etmektedir (<http://www.siyasetdergisi.com.tr>). Suriye'de güç kazanan radikal unsurların, Türkiye içerisindeki sempatanları ile birlikte Türkiye'de terör eylemi gerçekleştirmeleri ihtimal dâhilindedir.

11 Şubat 2013 tarihinde Cilvegözü sınır kapısında meydana gelen patlama ve 11 Mayıs 2013 tarihinde Reyhanlı'da gerçekleştirilen bombalı eylemde 50'den fazla kişinin hayatını kaybetmesi, Suriye'den Türkiye'ye mültecilerle birlikte gelen yasadışı grupların Türkiye'nin sınır ve iç güvenliğine oluşturduğu tehditlere işaret etmektedir (Kap, 2014,

33). Sınır bölgesinde meydana gelen birkaç olay sınır hattındaki güvenlik riskleri ile ilgili bir fikir vermesi açısından aşağıya çıkarılmıştır.

- Şanlıurfa'nın Ceylanpınar ilçesinde sınırı geçmek isteyen kaçakçılara açılan ateşe, PYD'nin kontrolündeki sınırın diğer tarafından karşılık verilmesi sonucu çıkan çatışmada 1 asker şehit olurken, 3 asker yaralandı (21 Temmuz 2014, <http://www.iha.com.tr>).
- Hatay'ın Suriye sınırı yakınındaki bir tarlada hayvan otlatırken yaralanan 15 yaşındaki gencin bacağına saplanan şarapnel parçası, yapılan operasyonla çıkarıldı (7 Ekim 2013, <http://www.iha.com.tr>).
- Sabaha karşı saat 02.35 sıralarında Reyhanlı İlçesi Bahçelievler Mahallesinde bulunan dere yatağına Suriye tarafından geldiği değerlendirilen bir patlayıcı/askeri mühimmat düşmesi sonucu 2 kişi yaralandı (25 Mart 2015, <http://www.iha.com.tr>).
- Ramadani isimli bir DAİŞ militanı sınırı geçerek Niğde'ye kadar ulaşmış ve burada yol kontrolü esnasında bir polis ve bir jandarmayı şehit düşürmüştür (<http://www.siyasetdergisi.com.tr>).
- HATAY'ın Reyhanlı İlçesi'nde, 11 Mayıs 2013 günü, öğle saatlerinde kent merkezinde patlayıcı yüklü iki araçla düzenlenen terör saldırısında ilk belirlemelere göre 45 kişi yaşamını yitirdi, 100'den fazla kişi de yaralandı (<http://www.hurriyet.com.tr>).
- Suroç'ta meydana gelen bombalı eylemde 50 nin üzerinde; Ankara'da meydana gelen bombalı eylemde ise 100' ün üzerinde insanımız hayatını kaybetti, onlarcası ise yaralandı.

Sınırın hemen karşısında DAİŞ, PYD ve Suriye güçleri bulunmaktadır. Bunlar arasında yaşanan çatışmalarda, bilinçli olarak veya kazara sınır bölgelerimize saldırı olma ihtimali bulunmaktadır. Özellikle Şanlıurfa ilimizin Viranşehir ilçesinde bu tarz saldırılarda can kayıpları yaşanmıştır. Türkiye'yi Suriye'de yaşanan savaşın içine çekmek isteyenlerin bilinçli olarak bu tarz provokasyonlar yapmaları da ihtimal dâhilindedir.

Bu olayların bir kısmı kaza olabileceği gibi bir kısmı da bilinçli olarak gerçekleştirilmiş olabilir. Karşı taraftan Türk tarafına saldırıda bulunarak can ve mal kaybına neden olmak suretiyle Türkiye'nin de bu girdabın içerisine çekilmek istendiği bilinmektedir. Ayrıca sınır güvenliğini

sağlamanın zorluğu, PKK ve DAİŞ gibi terör örgütlerinin ülkeye daha rahat giriş-çıkış yapmalarına ortam hazırlamıştır. Ancak terör örgütleri ülkeye girecek diye masum Suriye halkının sınırlar kapatılmak suretiyle ölüme terk edilmesi ise daha vahim bir sonuç olurdu. Burada sınır hattında yaşanan güvenlik sorunları ele alınırken açık kapı politikasının yanlış olduğu savunulmamaktadır. Tam aksine uygulanan açık kapı politikasının Türkiye'nin tarihsel ve insani hassasiyetleri sonucu ortaya konulmuş ve ileride bir çok yönden olumlu sonuçları getirebilecek bir politika olduğu değerlendirilmektedir.

2015 yılının sonlarına doğru Suriye'deki durum farklı bir zemine kaymıştır. Batılı koalisyonun ve Rusya'nın doğrudan askeri müdahalede bulunması sonucu, muhalifler ile Esed güçlerinin savaşında, Esed güçleri lehine bir durum ortaya çıkmıştır. Bu güçlerin hepsi DAİŞ'i bombalıyorum diye Suriye'de çeşitli operasyonlar yapmaktadırlar. İran'ın daha da ileri giderek doğrudan kara harekâtına katıldığı sıkça dile getirilmektedir. Suriye'deki durumun tamamen vekâlet savaşlarına dönüştüğü ve uluslararası bir sorun haline geldiği bilinmektedir. Bu durum soğuk savaş dönemindeki bloklaşma benzeri bir yapı ortaya çıkarmıştır. Rusya ve tarafında yer alan ülkelerle⁷ Amerika'nın başını çektiği Batılı ülkeler soruna açıkça taraf olmuşlardır. Bu çalışmanın sınırlılığı nedeniyle meselenin uluslararası boyutu üzerinde ayrıntısıyla durulmayacak, bu ülkelerin Türkiye' sınırında neden olabilecekleri güvenlik sorunları üzerinde durulacaktır. Çünkü yabancı ülkelerin Türkiye'nin hemen yanbaşında gerçekleştirdiği hava saldırıları, Türkiye açısından çeşitli güvenlik risklerini de beraberinde getirmektedir. Sınır ihlali yapan bir Rus savaş uçağının Türk jetlerince düşürülmesi sonucu yaşananlar bu tehlikenin en canlı örneğini oluşturmuştur.

24 Kasım 2015 tarihinde Hatay Yayladağı bölgesinde, Türk Hava Sahası'nı ihlal eden Rus uçağına devriye gezen Türk uçaklarınca, angajman kuralları doğrultusunda, müdahale edilmesi sonucu Rus uçağı Suriye

7 Suriye meselesinde Çin ve İran başta olmak üzere bazı ülkelerin Rusya ile birlikte hareket ettikleri bilinmektedir. Buna karşın ABD'nin başını çektiği Batı Bloğu ve bazı Ortadoğu ülkeleri ise beraber hareket etmektedirler. Bu durum bizlere soğuk savaş yıllarını hatırlatmaktadır.

sınırları içine düşmüş, Rusya Federasyonu Hava Kuvvetlerine ait uçağın pilotunun cenazesi Türk görevlilerince teslim alınarak Rus Büyükelçilik yetkililerinin katılımıyla yapılan cenaze merasimi sonrası Rusya'ya gönderilmiştir (www.tsk.tr, 2015). Olay sonrası Rus tarafı uluslararası hukuku yok sayarak çok sert açıklamalar yapmış ve Türkiye'den yapmış olduğu tarımsal ürün ithalatını sınırlandırmıştır. Bununla da yetinmeyerek 2016 yılının başından itibaren vizesiz geçişlerin kaldırılacağını ve daha sert tedbirler alacaklarını belirtmişlerdir. Putin'in, Rus uçağının sınır ihlali yaptığı halde düşürülmesini hazmedememesinin çeşitli nedenleri bulunmasına karşın en önemli nedeni Osetya ve Kırım'da yapmış oldukları hukuksuzluğa uluslararası camiadan ve BM'den ciddi bir yaptırım uygulanmamasıdır. Rusya ile yaşanan benzer durumun İran ve Rusya ile birlikte hareket eden diğer ülkelerle de yaşanma ihtimali bulunmaktadır. Ayrıca yapılan bu hava operasyonları sonucu yeni bir büyük göç dalgası oluşması da ihtimal dahilindedir.

4.2. Kamplarda Yaşayan Suriyelilerden Kaynaklanabilecek Güvenlik Sorunları

Kamplarda, AFAD koordinesinde tüm kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının katkılarıyla yardım faaliyetleri yürütülmektedir. Kampların yönetimi kamptan sorumlu mülki idare amiri (vali tarafından görevlendirilen bir vali yardımcısı) ve yine vali tarafından görevlendirilmiş bir kamp yöneticisinden oluşmaktadır. Personelin bir bölümü (daha çok idari ve teknik) ilgisine göre kamu kurum ve kuruluşları personelleri arasından vali tarafından görevlendirilmiş kişilerden bir bölümü ise hizmet satın alınma yoluyla gelen kişilerden oluşmaktadır. Beslenme ihtiyaçlarının karşılanmasında önceleri özel yemek firmalarına ihale edilirken şimdi her aileye verilen karta kişi başı⁸ yüklenen sanal para ile kamp içerisindeki marketlerden alışverişlerini yaparak her aile kendi yemeğini pişirmektedir. Bu yöntemin daha insani

8 Malatya kampında beslenme ihtiyaçları bu şekilde karşılanmakta olup karta aylık kişi başı 85 TL yüklenmektedir.

ve daha ekonomik olduğunu söylemek mümkündür. Sağlık ihtiyaçları kamp içerisine kurulan sahra hastanelerinde ve buradaki doktorların gerekli görmesi halinde ise diğer hastanelere sevkleri yapılmakta ve tüm tedavileri ücretsiz olarak yapılmaktadır.

Eğitim hizmetleri kamp içerisine kurulmuş binalarda Türk ve Suriyeli öğretmenler tarafından gerçekleştirilmektedir. Yetişkinlere yönelik ise spor alanları ve halk eğitim müdürlükleri tarafından açılan çeşitli kurslar mevcuttur. Kamplardaki olanakların dünya standartlarının üzerinde olduğu uluslararası kuruluşlar tarafından da dile getirilmektedir.

Kamplardaki çevre güvenliği polis ve jandarma tarafından, kamp içi güvenlik ile giriş çıkışların güvenliği özel güvenlik görevlileri tarafından sağlanmakta; ancak bu görevlilerin kamp içerisine herhangi bir müdahalede bulunabilmesi kamp yöneticisi veya sorumlu mülki idare amirinin iznine bağlıdır. Kamp içerisinde mahalleler oluşturularak her mahalleye bir muhtar tayin edilmiş; ayrıca genç ve yaşlılardan oluşan mahalle temsilcileri⁹ seçim yoluyla¹⁰ belirlenerek düzen sağlanmaya çalışılmaktadır. Kamp içerisinde huzursuzluk çıkarıcılar yine kamp yöneticisi veya sorumlu mülki idare amirinin onayıyla, AFAD başkanlığı tarafından uygun görülen başka kamplara sevk edilmektedirler.

Barınma merkezlerinde kalan bazı kişiler, özellikle Türkçe veya Kürtçe konuşabilenler bu durumu avantaja dönüştürebilmek için barınma merkezindeki genç kızların ev sahibi halktan birisiyle evlenebilmelerine para karşılığı aracılık etmeye çalışmaktadırlar. Bunlardan tespit edilenler başka kamplara gönderilmektedirler. Dışarı çıktıktan sonra kampa dönüş yapan kamp sakininin kampa girişi parmak izi taraması yoluyla olmakta, dışarıdan getirilen malzemeler özel güvenlik görevlileri tarafından X-ray taramasından geçirilmektedir.

Barınma merkezlerinde her ne kadar mükemmel bir yönetim örneği sergileniyor olsa da, sığınmacıların kamplarda kalış süresi uzadıkça,

9 Her mahalle için 6 temsilci bir muhtar seçilmektedir.

10 Her mahallede sandıklar kurularak, demokratik seçimlerle mahalle temsilcileri ve muhtarlar seçilmektedir.

kamp sakinlerinin dayanma katsayılarının azalacağı ve bazı güvenlik sorunlarının yaşanabileceği beklenmelidir. Özellikle farklı etnik kökenden insanların bir arada bulunduğu kamplarda bu risk daha da yüksektir.

4.3. Kamplarda Yaşamamakla Birlikte Kayıt Altında Olan Suriyelilerden Kaynaklanabilecek Güvenlik Sorunları

Türkiye'de bulunan Suriyeli sığınmacıların büyük kısmını bu guruptakiler oluşturmaktadır. Bu guruptakiler sağlık hizmetlerinden ücretsiz olarak yararlanabilmekte, eğitim hizmetlerine ulaşabilmekte, SYDV ve AFAD' dan yardım alabilmektedirler.

Bu gurupta bulunanların az bir kısmı kendisini geçindirecek yeterli paraya sahip olup ev kiralarak kendi olanaklarıyla geçimini sürdürmektedir. Kendisini geçindirebilecek yeterli paraya sahip olmayanlar ise işin niteliğine ve ücrete bakmaksızın çalışmaktadırlar. Bu gurupta bulunanların düşük ücretle çalışmaları ve Suriyelilerin gelişini fırsata dönüştürerek yüksek kira isteyen mülk sahipleri nedeniyle kiralık ev ile işyerlerinin fiyatlarının yükselmesi yerel halkı rahatsız etmektedir. Az bir ihtimal olmakla birlikte bu durumun ileride Suriyelilere yönelik kitlesel bir eyleme dönüşme ihtimali bulunmaktadır.

Türkiye'deki yaşam şartlarını kolaylaştırabilmek için, özellikle sınır illerinde, genç Suriyeli bayanların ev sahibi halktan birisine ikinci eş olarak verildiğine sıklıkla rastlanılmaktadır. Bu durum yöre halkı tarafından tepki toplamaktadır. Bu durumun bazı hallerde bireysel eylemlere dönüşme ihtimali bulunmaktadır.

Suriyelilerin genel olarak kentlerin varoşlarında yaşamaları suçla karışmalarını veya suç örgütlerinin bu insanları kullanabilmelerini kolaylaştırmaktadır. Suçla karışan veya karışabilecek sığınmacıların cezalandırılmama ihtimali yüksektir. Kayıt altında olsa bile suç işleyen bir Suriyelinin ülkesine kaçtıktan sonra cezalandırılma veya geri getirilme olanağı yok denecek kadar azdır. Suçluların cezalandırılmaması durumu ev sahibi halkta infiale neden olabilecektir. Gaziantep'te Suriyeli bir çalışanın patronunu öldürerek kayıplara karışması sonrası yaşananlar bu tarz olayların prototipi niteliğindedir.

4.4. Hiçbir Kaydı Bulunmayan Suriyelilerden Kaynaklanabilecek Güvenlik Sorunları

Kayıt açısından karşılaşılan başlıca sorunlar kamp dışındaki nüfusa ulaşma konusunda karşılaşılan sıkıntılar, Suriyelilerin kayıt olmaya önem vermemeleri ve belirli konularda oluşan gelecek korkusudur. Birinci engel kamp dışındaki nüfusa ulaşma, özellikle mevsimsel veya dönemsel işçi olarak çalışan Suriyeliler sıklıkla yaşadıkları yerleri değiştirebilmekte ve bu nedenle kayıt merkezlerine erişimlerinde sıkıntı yaşamaktadırlar. Yine benzer şekilde şehir merkezlerinin dışında ikamet eden Suriyelilerin ise bu konuda hiçbir bilgileri bulunmamakta ve dolayısıyla nereye ve neden kayıt olmak için gitmeleri gerektiği konusunda bilinçsizlikleri kayıt olmalarını engellemektedir. Kayıt için ikinci engel ise Suriyelilerin kayıt açısından kendileri için herhangi bir yarar görmemeleri idi. Yeni geçici koruma yönetmeliği ile kayıt olmayanların çok kısıtlı haklardan yararlanabilecek olması ile bu sıkıntının biraz azalacağı düşünülmektedir (Yonca, 2014, 29). Geçici Koruma Yönetmeliği'ne göre kayıt altında olmayan sığınmacılar acil sağlık hizmetleri dışındaki sağlık hizmetlerinden ücretsiz yararlanamamakta ve bu kişilere sosyal yardım verilmemektedir.

Bu gruptaki Suriyelilerin yaşam koşullarının zorluğuve eğitim imkânından faydalanmıyor olmaları uzun vadede suç oranlarındaki artışta dâhil bazı sosyal sorunlara uygun zemin hazırlamaktadır. Buna rağmen Aralık 2014 itibarıyla kayda değer bir asayiş sorunun yaşanmamış olması önemlidir (Orhan ve Gündoğar, 2015, 7). Bu gruptakiler özellikle eğitim olanaklarından neredeyse hiç faydalanmamaktadırlar. Neredeyse iki milyona yaklaşan sayıda Suriyeli nüfusun yaşadığı Türkiye'de beklenenden çok daha az sayıda asayiş olayı gerçekleşmiştir; ancak bu durum risk bulunmadığı anlamına gelmemektedir.

Güvenlik anlamında en riskli grup kayıt altında bulunmayan sığınmacılardır. Bunlardan bir kısmının suça meyilli kişiler olup, bir suç işlediğinde yaşadığı yeri değiştirerek cezadan kurtulabilmek için bilinçli olarak kayıt yaptırmadıkları değerlendirilmektedir (Nihat Yazıcıoğlu, 2015). Kayıt altına alınmayan bir Suriyelinin suç işledikten sonra kaçarak

ülkesine gitme ve hiçbir yaptırıma tabi tutulamama riski diğer gruptakilere oranla daha yüksektir.

4.5. Türk Kıta Sahanlığında Yaşanan Güvenlik Sorunları

Suriye'de yaşanan iç savaşın uzaması ve ne zaman sona ereceğine dair olan belirsizlik gerek Türkiye'deki gerekse Suriye'ye komşu diğer ülkelerde yaşayan sığınmacıları, yeniden ülkelere dönüş konusunda, ümitsizliğe sevk ederek kendilerine yeni bir yaşam kurma arayışına itmiştir. Sığınmacılardan bir kısmı ülkelere dönme ümitlerini kaybetmeleri nedeniyle Avrupa'ya giderek kendilerine yeni bir yaşam kurmak istemektedirler. Avrupa ülkelerinin yasal olarak çok az sayıda sığınmacının Avrupa'ya girişine izin veriyor olması nedeniyle sığınmacılar ölümlü göze alarak yasadışı yollardan Avrupa'ya ulaşmaya çalışmaktadırlar. Hemen her gün Türk karasularından en yakın Yunan adalarına geçmeye çalışırken denizde boğulan veya son anda ölümden kurtulan Suriyelilerin haberleri gelmektedir. Yunan sahil güvenlik botlarının mültecilerin buldukları tekneleri batırmaya çalıştıkları haberleri gazetelerde yer almaktadır.

Deniz yolunu kullanarak, yasadışı bir şekilde Suriyelileri Avrupa'ya götürmeyi vaat eden insan tacirleri Türkiye açısından bir güvenlik sorununu da beraberinde getirmektedir. Türk karasularında yaşanan bu trajediler ve istismarın son bulması ise sadece Türkiye'nin çabalarıyla sonlanacak gibi gözükmemektedir. Bir an önce Suriye'deki iç savaşın bitirilmesi en temel çözüm olmakla birlikte, Suriyeli sığınmacıları AB ülkelerine kaçısa iten nedenlerin ortadan kaldırılmasının BM tarafından ciddiyle ele alınması gerekmektedir. Tampon bölgede bir yaşam alanı kurulması ve bu bölgenin giderlerinin tüm ülkelere pay edilmesi kanaatimizce kısa vadede sağlanabilecek en önemli çözümdür.

4.6. Suriyelilerden Kaynaklanan Güvenlik Sorunlarına İlişkin Genel Değerlendirme

Ortadoğu coğrafyasındaki siyasi, ekonomik ve sosyal istikrarsızlıklar, bölgeye komşu olan Türkiye'yi çeşitli şekillerde etkilemektedir. En

optimum politikalar dahi uygulansa bölgedeki kaotik ortamdan Türkiye'nin olumsuz manada etkilenmemesi çok zordur. Bölgedeki siyasi, ekonomik ve sosyal istikrarsızlıklar bölge ülkeleri için olduğu kadar, Türkiye açısından da çeşitli güvenlik risklerini beraberinde getirmiştir. Suriye'deki iç savaş nedeniyle önemli sayıda Suriyeli ülkelerini terk ederek başka ülkelere sığınmak zorunda kalmış, en fazla sığınmacı ise, uygulamış olduğu açık kapı politikası ve diğer ülkelerle karşılaştırıldığında sığınmacılara daha iyi olanaklar sunması nedeniyle, Türkiye'ye gelmiştir. Türkiye'ye göç eden Suriyeliler kitleler halinde gelmiş ve Türk yöneticileri yönetilmesi oldukça zor bir krizle karşı karşıya bırakmışlardır. Göçerlerden bir kısmı barınma merkezlerine yerleştirilmiş, diğerleri ise kendi imkanları, devlet yardımları ve Türk vatandaşlarının destekleri ile yaşama tutunmayı başarmışlardır. Barınma merkezlerinde yaşamlarını devam ettirenlerin çok fazla sorunu bulunmamasına karşın dışarıda yaşayanlar için durum biraz karmaşıktır.

Suriyelilerin kenar mahallelerde bir arada yaşamlarını sürdürmesi uyum sürecini zorlaştırmaktadır ve uzun vadede güvenlik sorunlarının doğmasına neden olabilecek bir zemin hazırlamaktadır (Orhan ve Gündoğar, 2015,9). Ancak; rakamlara bakıldığında şimdilik Suriyelilerin suç karışma oranlarının hayli düşük olduğu görülmektedir.

Ülkelerindeki çatışmalardan kaçarak Türkiye'ye sığınan Suriyelilerin, adli olaylara karışma ve suç oranı 2011' den 2014'ün Haziran dönemine kadar on binde otuz üç olmuştur. Suriyeliler, 2013' te Türkiye' de meydana gelen 1 milyon 340 bin 573 olayın, 5 bin 727' sine karışmış, bu rakamlar ile Suriyelilerin, "adli olaylara karışma" oranı 2013 için on binde kırk üç¹¹ olmuştur. 2013 kayıtlarına göre adli olaya karışan Suriyeli sayısının 5 bin 727 kişi olması, Türkiye'deki 1 milyon 200 bin Suriyeliden on binde kırk yedisinin bu tür olaylara karıştığını ortaya koymaktadır. Suriyeliler, 2011'den itibaren yaşanan toplam 6 milyon 74 bin 369 adli olayın ise 20 bin 48' ine karışmıştır. Bu süre içinde Suriyelilerin karıştığı olayların oranı on binde 33 olarak gerçekleşmiştir. Suriyelilerin

11 Toplam nüfusun % 2.5'ini oluşturdukları düşünüldüğünde bu rakamlara göre Suriyelilerin suç karışma oranlarının bir hayli düşük olduğu söylenebilir.

karıştığı olayların yüzde 61' ini belgede sahtecilik, yüzde 21' ini yaralama, yüzde 12' sini hırsızlık, yüzde 3' ünü izinsiz çalışma, yüzde 2,4' ünü cinsel olaylar ve yüzde 0,6' sını ölümle sonuçlanan olaylar oluşturmaktadır. Suriyeliler, 2014' ün ilk 6 ayında ise 1 milyon 188 bin 240 olayın, 11 bin 136' sında şüpheli ya da mağdur olarak yer almışlardır (Anadolu Ajansı, 2014). Bu rakamlar Suriyelilerin toplam nüfus ortalamalarının çok altında bir oranla suça karıştıklarını göstermektedir. Suriyelilerin Türkiye'deki toplam nüfusa oranı %2.5 civarındayken, işlenen suçlar içerisinde Suriyelilerin oranı binde 33 olarak açıklanmıştır.

Sığınmacıların neden olması muhtemel en ciddi güvenlik riski yerel halk arasında var olan tepkinin bir provokasyon neticesinde şiddet içeren kitlesel tepkiye dönüşmesidir. Bunun ufak örnekleri neredeyse her sınır ilinde yaşanmaktadır. Mevcut sürecin devamı durumunda Gaziantep ve Kahramanmaraş'ta 2014 Temmuz ayında yaşanan olayların Suriyelilerin yoğun olarak yaşadıkları diğer illerde de görülmesi ihtimal dâhilindedir. Yerel halktan gelen tepkilerin en tehlikeli sonucu ise Suriyelilerin örgütlenerek kendi adalet ve güvenliklerini sağlama ihtiyacı hissetmesidir. Son dönemde Suriyeliler arasında kendilerini korumak için ortak hareket etme ve örgütlenme konusu tartışılmaya başlanmıştır. Bu da ufak çapta adli olayların kitlesel tartışmalara dönüşmesine neden olmaktadır. Suriyelilerin örgütlenmesi ise müsamahalı kesimlerin dahi tepkisini artırmakta ve iki toplumun giderek kutuplaşmasına neden olmaktadır. Bu durum bütünleşme açısından zorluk oluşturmaktadır (Orhan ve Gündoğar, 2015,19).

Böylesine kaotik bir ortamda zorunlu olarak Türkiye'ye göç eden kitlelerin tüm olumsuz koşullarına karşın suça karışma oranlarının azlığının nedenleri arasında, Türk milletinin misafirperverliği ve Suriyelilerin dikkatli tutumları kadar bu süreci yöneten¹² Türk siyasetçi ve bürokratlarının özverili çalışmaları da önemlidir. Süreç uzadıkça;

12 Suriyelilerin kitlesel göçü, Türkiye'deki kriz yönetim anlayışına değişik bir boyut getirmiş, kriz yönetimi konusunda ciddi bir altyapının oluşturulmasına zemin hazırlamıştır. Gelinek noktada Cumhurbaşkanından başlayarak sıralı siyasi sorumlular ile; Valilikler, Belediyeler, Jandarma, Emniyet, AFAD, Milli Eğitim ve daha birçok kamu kurumu ve STK'lar, eşgüdüm içerisinde hizmet üretebilir noktaya

Türkiye'deki Suriyelilerin ve ev sahibi halkın dayanma katsayılarının azalması, Türkiye –Suriye sınırının güvenliğinin sağlanmasında yaşanan zorluklar, bölgede var olan PKK, PYD, DAİŞ gibi terör örgütleri ile sınır kaçakçılarının sınırları geçerek ülke içerisinde gerçekleştirdiği eylemler Türkiye'de ciddi güvenlik riskleri oluşturmaktadır. Buna birde Rusya ve İran'ın başını çektiği blok ile ABD'nin başını çektiği bloğun Suriye'de adeta vekalet savaşları yürütmeleri ve Suriye'yi bir savaş sahasına dönüştürmüş olmaları eklenince durumu içinden çıkılmaz bir hale dönüşmektedir.

5. Sonuç

Ülkelerinde can ve mal güvenlikleri bulunmayan, her an ölümle karşı karşıya yaşamak durumunda olan ve bu duruma katlanamayıp başka bir ülkeye toplu olarak göç eden Suriyelilerin durumunu göç tanımlamaları ışığında “zorunlu, kitlesel dış göç” olarak adlandırabiliriz. Bu göçler en fazla Türkiye'ye yönelik olarak gerçekleşmiştir. En fazla Suriyeli Türkiye'de bulunmasına ve en fazla riski Türkiye üstlenmesine karşın uluslararası tolumdan yeterli düzeyde maddi ve manevi destek sağlanamamıştır.

Türkiye'deki Suriyeliler konusu sosyal, siyasal ve ekonomik boyutu olan bir uyum sorunu ve güvenlik meselesine dönüşmüştür. Dolayısıyla sığınmacıların sadece temel ihtiyaçlarını karşılamaya dayalı bir politikanın sürdürülemez olduğuda kabul edilmektedir ve ilgili kurumların son dönemdeki çalışmaları bu yönde şekillenmektedir (Orhan ve Gündoğar, 2015, 343). Çünkü süreç uzadıkça sorunlar farklılaşmakta, nicelik ve nitelik değiştirmektedir. Buna karşılık sorunların çözüm yollarının değiştirilmesi de zorunluluk arzemektedir.

Böylesine büyük bir kitlesel göçün çeşitli güvenlik sorunlarına yol açması beklenmelidir. Öncelikle açık kapı politikası sonucu sınır kontrolünün yapılamaması Türkiye sınırından terör örgütlerinin rahatlıkla

gelmişlerdir. Bu durum yönetim bilimcilerin üzerinde çalışabilecekleri sağlam bir araştırmayı fazlasıyla hak ediyor.

giriş çıkışlarına ortam hazırlamıştır. Türkiye'de bulunan Suriyelilerin bir kısmı kamplarda yaşamaktadırlar. Kamplarda yaşayanların hem diğer sorunları hem de güvenlik nedeniyle yaşayabilecekleri sıkıntılar dışarıda yaşayanlara göre daha azdır. Ancak; bu gruptakilerin de süre uzadıkça herhangi bir provokasyona alet olabilme ihtimalleri artmaktadır. Kamp dışında yaşayanların ise; basit asayiş olaylarına karışabilmelerinin yanı sıra sosyal ve ekonomik temelli olarak ev sahibi halk tarafından kitlesel bir linç maruz kalabilmeleri ihtimal dahilindedir. Ayrıca Suriyelilerin de örgütlenerek birtakım hak taleplerinde bulunabilecekleri son günlerde sıklıkla dillendirilmektedir. Kısaca iç savaşın süresi uzadıkça güvenlik risklerinin artması beklenmelidir.

Yerel halk ve Suriyeliler arasında yaşanan bazı sıkıntılara rağmen toplumsal barışı bozmamak adına her iki toplumda bir fren mekanizması gelişmiştir. Şimdiye kadar ciddi sosyal sorunların yaşanmamış olması sosyal yapının sorunlarla baş edebilme kapasitesini göstermektedir (Orhan ve Gündoğar, 2015,8). Bugüne kadar Suriyelilerin neden olduğu asayiş olayları gerçekten beklenenin çok altında gerçekleşmiştir. Böylesine büyük ve çaresiz bir kitlenin daha fazla asayiş sorununa neden olacağı beklenmekte idi. Bu durum, ilgili yöneticilerin başarısı olduğu kadar, Suriye'den yaşanan göçü ensar-muhacir ilişkisi çerçevesinde değerlendiren ve ona göre davranmaya çaba gösteren Türk halkının kadim misafirperverliğinin de bir sonucudur. Meydana gelmiş veya gelebilecek bazı olaylar ise siyasi kökenli olmayıp daha çok sosyal ve ekonomik temellidir. Ancak süre uzadıkça riskler de artmaktadır. Hem misafirler bu duruma daha fazla katlanma gücüne sahip değildir, hem de yerel halkın bazı sosyo-ekonomik meseleleri çatışmaya dönüştürebilme ihtimali artmaktadır.

Kaynakça

- AFAD, (2015), “Suriye Afet Raporu”, <https://www.afad.gov.tr/TR/Icerik-Detay1.aspx?ID=16&IcerikID=747>, Erişim Tarihi: 15.04.2015.
- AFAD, (2014), “Geçici Koruma Altındaki Yabancılara İlişkin Hizmetlerin Yürütülmesi Genelgesi” Sayı: 2014/4.
- Akgür, Z. G. (1997), *Türkiye’ de Kırsal Kesimden Kente Göç ve Bölgeler Arası Dengesizlikler*, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, Yayın No 201, Başbakanlık Basımevi.
- Anadolu Ajansı, (2014), “Suriyelilerin Adli Olaylara Karışma Oranı On Binde 33” 19 Eylül 2014, <http://www.aa.com.tr/tr/tag/391660--suriyelilerin-adli-olaylara-karisma-orani-on-binde-33>, Erişim Tarihi: 15.04.2015.
- Anadolu Ajansı*, (18 Eylül 2015), “Başbakan Yardımcısı Kurtulmuş, Türkiye’de 2 milyon 225 bin 147 Suriyelinin Bulunduğunu Söyledi”, <http://www.aa.com.tr/tr/turkiye/turkiyede-kayitli-2-milyon-225-bin-147-suriyeli-var/143923>, (20.09.2015).
- Başak, C. (2011), *Mülteciler, Sığınmacılar ve Yasa Dışı Göçmenler*, Ankara: TC İçişleri Bakanlığı Yayını, Yayın No:686.
- Gürel, S. (2001), “Türkiye’ de Göç ve Bütünleşme Sorunsalı”, Firdevs Gümüsoğlu (Yay.Haz.), (Tarihsiz), *21. Yüzyıl Karşısında Kent ve İnsan*, İstanbul: Bağlam Yayınları.
- Hürriyet Gazetesi*, (2013), “Reyhanlı Cehenneme Döndü”, (11 Mayıs 2013).
- Kap, D. (2014), “Suriyeli Mülteciler: Türkiye’nin Müstakbel Vatandaşları”, *Akademik Perspektif*, Aralık 2014.
- Karagöz, A. (2002), *Suç Önleme Hizmetleri*, Ankara: EGM.
- Kılıç, T. (2014), “Türkiye’de Mültecilerin Hukuki Durumu, Uyum Meşalesi”, Ed. Servet Karaca ve Uğur Doğan, *Suriyeli Göçmenlerin Sorunları Çalıştayı Sonuç Raporu*, Mersin Üniversitesi Bölgesel İzleme Uygulama Araştırma Merkezi.

- Kirişçi, K. (2014), "Misafirliğin Ötesine Geçerken: Türkiye'nin Suriyeli Mülteciler Sınavı", İngilizceden Çev. Sema Karaca, *Brookings Enstitüsü & Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu (USAK)*,
<http://www.brookings.edu/~media/research/files/reports/2014/05/12-turkey-syrian-refugees-kirisci/syrian-refugees-and-turkeys-challenges-kirisci-turkish.pdf>, Erişim Tarihi: 11.03.2015.
- Orhan, O. ve Sabiha Şenyücel G. (2015), "Suriyeli Sığınmacıların Türkiye'ye Etkileri", *ORSAM Yayını*, Rapor No: 195, Ankara: Ocak 2015.
- Orhan, O. (2014), "Suriye'ye Komşu Ülkelerde Suriyeli Mültecilerin Durumu: Bulgular, Sonuçlar Ve Öneriler", *ORSAM Yayını*, Rapor No: 189, Ankara: Nisan 2014.
- Resmi Gazete*, (22 Ekim 2014), "Geçici Koruma Yönetmeliği" Sayı: 29153.
- Resmi Gazete*, (11 Nisan 2013), "Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu", Sayı: 28615.
- Resmi Gazete*, (30.11.1994), "Türkiye'ye İltica Eden veya Başka Bir Ülkeye İltica Etmek Üzere Türkiye'den İkamet İzni Talep Eden Münferit Yabancılar ile Topluca Sığınma Amacıyla Sınırlarımıza Gelen Yabancılar ve Olabilecek Nüfus Hareketlerine Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik", , sayı: 22127.
- Unchr, (2015), "SyrianRefugees Inter-AgencyRegional Update", http://data.unhcr.org/syrianrefugees/regional.php#_ga=1.16884479.796654564.1442766005, (19 Eylül 2015),
- Yazıcıoğlu Nihat, (2015), Görüşme Notları, (14 Nisan 2015), Malatya,
- Yılmaz, H. (2013), "Türkiye'de Suriyeli Mülteciler - İstanbul Örneği - Tespitler, İhtiyaçlar ve Öneriler, Mazlumder,
- Yonca, A. V. (2014), "Türkiye'deki Suriyeli Mülteciler", Ed. Servet Karaca ve Uğur Doğan, *Suriyeli Göçmenlerin Sorunları Çalıştayı Sonuç Raporu*, Mersin Üniversitesi Bölgesel İzleme Uygulama Araştırma Merkezi.
- <http://data.unhcr.org>, (6 April 2015), "SyrianRefugees Inter-AgencyRegional Update", Erişim Tarihi: 21.04.2015.
- <https://www.afad.gov.tr/TR/IcerikDetay1.aspx?IcerikID=848&ID=16E->
rişim Tarihi: 15.04.2015.

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.553634425fb449.61298536, Erişim Tarihi: 21.04.2015.

<http://www.siyasetdergisi.com.tr/Haber/sınır-guvenlı%c4%9e-eslı%-c4%9einde-artan-turkiye-%e2%80%93-suriye-gerılımı/733>, Erişim Tarihi: 21.04.2015.

<http://www.iha.com.tr/haber-sanliurfa-valisi-suriye-sinirinda-ates-acildi-1-asker-sehit-375340/>, Erişim Tarihi: 21.04.2015.

http://www.tsk.tr/3_basin_yayın_faaliyetleri/3_1_basin_aciklamalari/2015/ba_99.html,

Erişim Tarihi: 05.11.2015.

Abstract: -Security problems resulting from wave of migration from Syria to Turkey- Following the ruthless and cruel attacks of Assad regime on the dissidents in Syria, an inevitable wave of migration rose towards Turkey. Turkey has opened its doors generously to these people who have been suffering from the inhumane acts of their leaders whom shall not be forgiven in future. First and foremost Turkey welcomed these refugees overlooking them to reside and work inside the country – even suspending the legal statue that does not allow the migrants to be employed here. Most of them have been accommodated in the temporary accommodation centers. The services such as health, education, housing and feeding are provided to the refugees free of charge. Such a great deal of wave of migration has been brought about some security problems along with the other ones. In the light of this incident, the term immigration is defined. The wave of migration from Syria to Turkey and the problems arisen due to this wave are addressed. Finally the security problems that have occurred or may occur are discussed.

Key words: Migration, Turkey, Syria, Security problems.

EK-1 Suriyelilerin Yaşamış Oldukları Barınma Merkezlerini Gösterir Liste

İL	Geçici Barınma		Barınma Tipi	GBM Mevcudu	Toplam
	Merkezi				
HATAY	Altınözü 1 Çadırkenti	263 bölme	1.374 Suriyeli	15.176	
	Altınözü 2 Çadırkenti	622 çadır	2.767 Suriyeli		
	Yayladağı 1 Çadırkenti	236 çadır 310 bölme	2.831 Suriyeli		
	Yayladağı 2 Çadırkenti	510 çadır	3.057 Suriyeli		
	Apaydın Konteynerkenti	1.181 konteyner	5.147 Suriyeli		
GAZİANTEP	İslahiye 1 Çadırkenti	1.898 çadır	9.431 Suriyeli	48.389	
	İslahiye 2 Çadırkenti	394 çadır	9.104 Suriyeli 6.884 Iraklı		
	Karkamış Çadırkenti	1.686 çadır	7.272 Suriyeli		
	Nizip 1 Çadırkenti	1.858 çadır	10.615 Suriyeli		
	Nizip 2 Konteynerkenti	938 konteyner	5.083 Suriyeli		
ŞANLIURFA	Ceylanpınar Çadırkenti	4.771 çadır	19.765 Suriyeli	97.925	
	Akçakale Çadırkenti	5.000 çadır	27.334 Suriyeli		
	Harran Konteynerkenti	2.000 konteyner	13.726 Suriyeli		
	Viranşehir Çadırkenti	4.100 çadır	17.371 Suriyeli		
	Suruç Çadırkenti	7.000 çadır	19.729 Suriyeli		
KİLİS	Öncüpınar Konteynerkenti	2.063 konteyner	12.639 Suriyeli	36.915	
	Elbeyli Beşiriye Konteynerkenti	3.592 konteyner	24.276 Suriyeli		
MARDİN	Midyat Çadırkenti	1.300 çadır	3.023 Suriyeli 2.755 Iraklı	13.281	
	Nusaybin Çadırkenti	3.270 bölme	3.929 Iraklı		
	Derik Çadırkenti	350 çadır	3.574 Suriyeli		
K. MARAŞ	Merkez Çadırkenti	3.347 çadır	17.266 Suriyeli	17.266	
OSMANİYE	Cevdetiye Çadırkenti	2.012 çadır	9.199 Suriyeli	9.199	
ADIYAMAN	Merkez Çadırkenti	2.292 çadır	9.881 Suriyeli	9.881	
ADANA	Sarıçam Çadırkenti	2.162 çadır	11.005 Suriyeli	11.005	
MALATYA	Beydağı Konteynerkenti	2.083 konteyner	7.632 Suriyeli	7.632	

Kaynak: <https://www.afad.gov.tr/TR/IcerikDetay1.aspx?IcerikID=848&ID=16>,
(Erişim Tarihi: 15.04.2015)

